

PROJECTVOORSTEL BURGERBUDGET

OMMETJES van NIEUWKAPELLE,

krokusdorp, erfgoeddorp en traagwegdorp

INLEIDEND...

Trage Wegen IJzerGemeenten (TWIJG) is een burgerplatform waarin vrijwilligers actief willen meedenken en -doen betreffende trage wegen en wandelnetwerken in de gemeenten aan de IJzer. De speerpunten richten zich in het bijzonder op de kwantiteit en kwaliteit van onze trage wegen.

Sinds Nieuwkapelle in 2022 opgenomen is in het Blankaartwandelnetwerk vinden ook meer en meer mensen van buiten het dorp de weg naar dit polderdorp. Om dit nog meer uit te spelen als ideaal startdorp voor een polderwandeling wil TWIJG de mogelijkheden naar voor schuiven om de belevingswaarde te verhogen. De voorgestelde ideeën willen vooral een hefboom zijn om de verbondenheid tussen wandelaar en dorp te versterken. De ideeën worden onderstaand opgedeeld in drie deelprojecten: Nieuwkapelle als krokusdorp, erfgoeddorp en traagwegdorp. Verschillende lokale en regionale verenigingen hebben reeds toegezegd om waar mogelijk en nodig hieraan mee te werken.

DE DRIE 'KAPELLEN' VAN ONS VOORSTEL...

Deelproject 1: krokusdorp Nieuwkapelle

Op 4 verspreide locaties (zie foto's) liggen er mogelijkheden om in gazonzones krokusbollen te planten. Dit verblijdt niet alleen de aanblik van deze locaties op het einde van de winter, het biedt tevens een meerwaarde op vlak van biodiversiteit. Met de keuze voor biologisch geteelde bloembollen wordt de graad van duurzaamheid bovendien nog vergroot. De basisschool en feestcommissie willen meehelpen dit te realiseren door plantmomenten te organiseren waardoor de betrokkenheid van jeugd en bewoners wordt versterkt. De lokale bijenbond is bereid een educatief luik toe te voegen door de school een leermoment (domein IJzerboomgaard) aan te bieden omtrent het belang van bloemen en bestuivers. Bij uitbreiding kunnen ook particulieren (via groepsaankoop) deelnemen door voor eigen (voor)tuin krokussen aan te kopen. Op volgende locaties zou het alvast gaan voor een totaal van 10880 krokusbollen.

locatie	opp	aantal krokusbollen (20/m ²)
1. dorpsplein	22m x 20m = 440m ²	8800
2. grasplein school	5m x 25m = 75m ²	1500
3. kapel Vliegplein	3m x 3m = 9m ²	180
4. picknickzone Boterpot-Hazewindstr.	4m x 5m = 20m ²	400
Totaal:		10880

De samenkoop zou verlopen via:

<https://velt.nu/samenaankoop-biologische-bloembollen>

Aanvullend zouden op locaties 2, 3 en 4 ook verschillende soorten besdragende struiken kunnen aangeplant worden als plukhaagjes. Deze pleisterplekken krijgen zo een meerwaarde als publieke plukplek. Als bijpassende elementen zouden op locatie 2 ook nog een bijenhotel kunnen geplaatst worden i.s.m. de basisschool, op locatie 4 kan dan weer een takkenwal aangelegd worden als windbreker alsook ten behoeve van fauna en flora.

dorpsplein

grasplein school

kapel Vliegplein

zone Hazewind-Boterpot

Deelproject 2: Erfgoeddorp Nieuwkapelle

- a) Nieuwkapelle telt drie semi-publieke **kapellen**. Het kapelletje langs de Oude Zeedijk (t.h.v. huisnr. 7) is echter dringend aan renovatie toe. Het maakt deel uit van het klein landelijk erfgoed en verdient als stille authentieke getuige van het vroegere dorpsleven een opwaardering en behoud in het landschapsbeeld van Nieuwkapelle. Gezien het private eigenaarschap met een weliswaar publiek karakter is de eigenaar bereid een deel van de kosten op zich te nemen. Momenteel wordt onderzocht of ook derden hierin mee kunnen participeren en of hieraan een kleinschalig bovenlokaal cultuurproject kan gekoppeld worden door de dichter-componist-dirigent en oorlogspastoor Alfons Mervillie (1913-1933) in de kijker te zetten en enkele van zijn literaire werkjes op bepaalde locaties te 'presenteren' binnen het wandelnetwerk, o.m. dus bij deze kapel.

Alfons Mervillie

- b) Nieuwkapelle telt niet alleen twee moderne **windmolens**, maar ook twee locaties waar door de oorlog twee houten staakwindmolens zijn verdwenen (Olifantmolen Ijzerdijk en Hazewindmolen Hazewindstraat). Daarom stellen we voor om de voetweg die het dorp met de Put verbindt als naam het 'Viermolenpad' te geven. Halfweg dit pad (zie foto) kan een zitbank geplaatst worden met een tafelbord als infodrager over deze 4 molens van Nieuwkapelle. Deze locatie bevindt zich zowat op het snijpunt van de twee 'molenlijnen'.

rustpuntlocatie 'Viermolenpad'

Deelproject 3: Traagweg Nieuwkapelle

- a) **Drie trage wegen** zorgen voor een mooie variatie van het parkoers. Door ze een naambord te geven halen we het 'Viermolenpad', de 'Mervillieweg' en het 'Wijlandsteegje' uit hun anonimiteit en krijgen ze op deze manier extra visibiliteit binnen het wandelnetwerk van De Blankaart en dus ook Nieuwkapelle.

'Mervillieweg'

'Viermolenpad'

'Wijlandsteegje'

- b) Omdat ook **polderwaterlopen** structureel belangrijk zijn, verdienen ook de voornaamste beken voor Nieuwkapelle een eigen naambord zoals de Plaetsebeek, Zeedijkbeek, 'Beek-zonder-naam' en Duikersvaart. Een duidingsbord over het belang en de werking van afvalwaterzuivering bij elk van de drie rietvelden zou eveneens een belangrijke sensibiliserende meerwaarde kunnen betekenen.

voorbeeld waterzuivering Sint-Jacobskapelle

- c) Op de west- en zuidzijde van de Put van Nieuwkapelle kunnen twee lange **zitbanken** geplaatst worden die wat stijl zeer goed aansluiten bij de natuurlijke context van deze omgeving, bvb bewerkte boomstammen. Anders dan de twee bestaande picknicktafels kan men zo beter uitkijken op het water.

voorbeeld zitbank

locatie lange zitbank 1

locatie lange zitbank 2

- d) Ten slotte zou een **ooievaarspaal** een plaats kunnen krijgen in de omgeving van het zuiveringsrietveld in de Hazewindstraat (nabij de 2 vakantiehoeven en de basisschool). Ooievaars voelen zich meer en meer thuis in ons polderlandschap. Naast een **privaatinitiatief** (omgeving Ijzerdijk) ten oosten van het dorp zou een tweede aan de westzijde als een mooie passende eyecatcher kunnen fungeren.

voorbeeld ooievaarspaal

FINANCIELE RAMING

LOCATIE	ACTIE	(begroot) BUDGET	totaal
1. krokusdorp			
1.1 dorpsplein	8800 krokussen	2738,50€	
1.2 grasplein school	1500 krokussen	465,00€	
1.3 Hazewind-Boterpot	400 krokussen	138,00€	
1.4 kapel Vliegplein	180 krokussen	69,00€	
		(3410,50€ - 20%)	
1.5 plukhagen	20 bessenstruiken	200€	
1.6 bijenhotel	materiaal	270€	
		subtotaal	3200€
2. erfgoeddorp			
2.1 Oude zeedijkkapel	schrijn-metselwerk	1000€	
	particuliere inbreng	?	
2.2 molenrustplek	tafelinfobord 4 molens	500€	
		subtotaal	1500€
3. traagwegdorp			
3.1 trage wegen	5 tragewegnaamborden	200€	
3.2 waterlopen	3 waterloopnaamborden	100€	
	3 duidingsborden waterzuivering	1500€	
3.3 zitbanken	3 'boomstamzitbanken'	2200€	
3.4 ooievaarsnest	paal + nest + plaatsing	800€	
		subtotaal	4800€
		TOTAAL	9500€

Noot: deze begroting is een berekende inschatting. Er wordt getracht met vrijwilligers aan de slag te gaan voor een aantal uitvoeringswerken waardoor de kosten kunnen gedrukt worden. Anderzijds moeten nog de nodige afstemmingen gebeuren met de betreffende terreinbeheerders en actoren zoals de stadsdiensten van Diksmuide, Fluvius alsook de Watergroep. Dit zowel voor toelating, uitvoering en eventuele financiële ondersteuning van de voorgestelde projectvoorstellen. Vanuit Cultuuroverleg IJzervallei werd alvast aan Monumentenzorg gevraagd een raming op te maken voor de renovatie van de kapel. In ieder geval zal het burgerbudget van 5000€ ontoereikend zijn waardoor het nodig zal zijn om ook andere financieel ondersteunende kanalen aan te boren ten einde dit bedrag te kunnen verdubbelen. Wat planning betreft kunnen de voorstellen eventueel ook gefaseerd uitgevoerd worden.

TRAGE WEGEN IJZERGEMEENTEN (TWIJG)

twijg1@gmail.com

contactpersoon: Wim Packet

